

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ИМОТИ**ВОВЕДНИ ОДРЕДБИ**

Овие услови се применуваат за осигурување на имоти со исклучок на оние видови на осигурување имоти кои изрично ја исклучуваат примената на овие услови.

Во овие услови изразите ќе ги имаат следните значења:

"осигурувач" – САВА осигурување а.д. Скопје

"договорувач на осигурување" - лице кое со осигурувачот склучува договор за осигурување;

"осигуреник" – лице, чиј имот е осигурен и на кого му припаѓаат правата од осигурувањето;

"премија" - износ кој се задржува, односно плаќа за осигурување по договор за осигурување;

"сума на осигурување" - износ на кој имотот, односно имотниот интерес е осигурен, ако од содржината на договорот за осигурување не произлегува нешто друго;

"листа на покритие" - потврда која привремено ја заменува полисата;

"полиса" - документ на договорот за осигурување.

"потврда за осигурување" - исправа која во случај на интернет продажба ја заменува полисата за осигурување;

"интернет продажба" – продажба на осигурување преку услуги на информатичко општество што се обезбедуваат за надомест – премија на далечина без истовремено присуство на договорните страни, со користење на електронски средства и на барање на договорувачот на осигурување или осигуреникот.

или осигуреникот има потреба од печатена копија од полисата потребно е да се обратат кај Осигурувачот.

5) Во случај на интернет продажба на осигурување не е потребен потпис на полисата односно потврдата за осигурување од страна на договорните страни, бидејќи согласно член 959 од Законот за Облигациони односи, договорниот однос од осигурувањето настанува со самото плаќање на премијата за осигурување.

(4) Усната понуда направена до осигурувачот за склучување на договор за осигурување не ги обврзува ниту понудувачот, ниту осигурувачот.

(5) Писмената понуда направена на осигурувачот за склучување на договор за осигурување го обврзува понудувачот, ако тој не одредил пократок рок, за време од осум дена од денот кога понудата пристигнала кај осигурувачот.

(6) Ако осигурувачот во тој рок не ја одбие понудата која не отстапува од условите под кои тој го врши предложеното осигурување, ќе се смета дека тој ја прифатил понудата и дека договорот е склучен. Во тој случај договорот се смета склучен кога понудата пристигнала кај осигурувачот.

(7) Ако осигурувачот по однос на примената понуда побара било каква дополна или измена, како ден на приемот на понудата ќе се смета денот кога осигурувачот ја примил бараната дополна или измена, односно кога ќе биде известен за прифаќање на неговите услови.

(8) Одредбите од ставот 2 на овој член се применуваат и кога се врши измена на постојниот договор за осигурување.

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ**СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР ЗА ОСИГУРУВАЊЕ****Член 1**

(1) Договор за осигурување на имотот може да склучи лице кое има интерес да не настане осигурен случај, затоа што би претрпел некоја материјална загуба.

(2) Во случај на класична продажба на полиси, договорот за осигурување е склучен кога договорувачите ќе ја потпишат полисата за осигурување или листот на покритие.

(3) Интернет продажба:

1) Во случај на интернет продажба на осигурување, договорувачот на осигурување или осигуреникот со користење на електронските средства обезбедени од страна на Осигурувачот сам ги внесува сите потребни податоци за изработка на осигурувањето, врз база на што добива информативна понуда. Доколку понудата е прифатлива за договорувачот на осигурувањето или осигуреникот, истото тој преку електронските средства го потврдува и ги прифаќа понудените премии и условите за осигурување.

2) Со користење на електронските средства обезбедени од страна на осигурувачот, договорувачот на осигурувањето или осигуреникот врши плаќање на премијата за осигурување со платежна картичка.

3) Откако ќе се изврши плаќањето на премија, договорувачот на осигурувањето или осигуреникот на валидна и точна e-mail адреса која ја евидентира во процесот на пополнување на потребните податоци, во електронска форма добива потврда за осигурување во која е наведен бројот на полисата за осигурување. Заедно со потврдата за осигурување на наведената e-mail адреса ги добива и важечките Општи и Посебни услови за осигурување. Доколку договорувачот на осигурувањето

ПОЛИСА И ЛИСТ НА ПОКРИТИЕ**Член 2**

(1) Во полисата за осигурување, односно потврдата за осигурување, мора да бидат наведени: договорните страни, осигурениот предмет, ризикот опфатен со осигурувањето, траењето на осигурувањето и периодот на покритие, сумата на осигурување или дека осигурувањето е неограничено, премијата или придонесот, датумот на издавањето на полисата и потписи на договорните страни, освен во случај на интернет продажба каде што не е потребен потпис

(2) Полисата за осигурување може да биде привремено заменета со листа на покритието, во која се внесуваат суштествените состојки на договорот.

(3) Осигурувачот е должен да го предупреди договорувачот на осигурувањето дека Општите и Посебните услови за осигурувањето се составен дел на договорот и да му го предаде нивниот текст, ако тие Услови не се отпечатени на самата полиса.

(4) Извршувањето на обврските од став 3 мора да биде констатирано на полисата.

(5) Во случај на несогласување на некоја одредба од Општите и Посебните услови и некоја одредба од полисата, ќе се примени одредбата од полисата, а во случај на несогласување на некоја печатена одредба во полисата и некоја нејзина ракописна одредба ќе се применува оваа последнава.

(6) Според спогодба на договарачите, полисата може да гласи на определено лице, по наредба или на доносителот.

СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР ВО ИМЕ НА ДРУГ**БЕЗ ОВЛАСТУВАЊЕ****Член 3**

(1) Тој што ќе склучи договор за осигурување од име на друг без негово овластување, му одговара на осигурувачот за обврските од договорот сè додека оној, во чие име е склучен договорот, не ќе го одобри.

(2) Заинтересируваниот може да го одобри договорот и откако настанал осигурениот случај.

(3) Ако одобрението е одбиено, договорувачот на осигурувањето должи премија за периодот на осигурување во кој осигурувачот е известен за одбивање на одобрението.

(4) Не одговара за обврските од осигурувањето работодаводителот, без налог кој го известил осигурувачот дека настапува без овластување од името и за сметка на друг.

ОСИГУРУВАЊЕ НА ТУЃА СМЕТКА ИЛИ ЗА СМЕТКА НА ОНОЈ НА КОГО СЕ ОДНЕСУВА

Член 4

(1) Во случај на осигурување за туѓа сметка или за сметка на оној на кого се однесува, обврските за плаќање на премијата и другите обврски од договорот, должен е да ги извршува договорувачот на осигурувањето, но тој не може да ги врши правата од осигурувањето, дури и кога држи полиса, без согласност на лицето чиј интерес е осигурен и кому тие му припаѓаат.

(2) Договорувачот на осигурувањето не е должен да му ја предаде полисата на заинтересираното лице, додека не ќе му бидат надоместени премиите што му ги исплатил на осигурувачот, како и трошоците за договорот.

(3) Договорувачот на осигурувањето има право на првенствена наплата на овие побарувања од надоместот што се должи, како и право да бара нивна исплата непосредно од осигурувачот.

(4) Осигурувачот може, на секој корисник на осигурувањето за туѓа сметка, да му ги истакне сите приговори што врз основа на договорот ги има спрема договорувачот на осигурувањето.

СУМА НА ОСИГУРУВАЊЕ И ОСИГУРЕНА ВРЕДНОСТ

Член 5

(1) Договор за осигурување може да се склучи на сума на осигурување како што следи:

- 1) на сума на осигурување која ќе ја одреди договорувачот на осигурувањето;
- 2) на сума на осигурување која ќе ја одредат заеднички осигуреникот и осигурувачот (месечно верижно зголемување на сумата на осигурување);
- 3) на вистинска вредност, но најмногу до сумата на осигурување која ја одредил договорувачот на осигурувањето, коригирана за промена на цените во тековната година на осигурувањето до денот на настанувањето на штетата, на секоја посебна ствар (еден или повеќе осигурени предмети), односно за поодделно средство евидентирано во книговодството на основните средства и средствата на заедничка потрошувачка кај осигуреникот;
- 4) на нова вредност, во согласност со Посебните услови за осигурување по кои е предвидено осигурување на одредени предмети на нова вредност. Нова вредност претставува пазарна вредност на денот на склучување на осигурувањето. На нова вредност не може да се осигураваат основни средства чија вистинска вредност е помала од 60% од новата вредност.

(2) Во случај предвиден со Тарифата на премии сумата на осигурувањето може спогодбено, помеѓу договорувачот на осигурувањето и осигурувачот да се одреди во висина на износот на можна штета, односно трошоци (осигурување на "прв ризик").

ДОПОЛНИТЕЛНО НАМАЛУВАЊЕ НА ВРЕДНОСТА

Член 6

(1) Ако осигурената вредност се намали за времетраењето на осигурувањето, секоја договорна страна има право на соодветно намалување на сумата на осигурувањето и премијата, почнувајќи од денот кога своето барање за намалување и го соопштила на другата страна.

II. ОСИГУРАН СЛУЧАЈ, НАДОСИГУРУВАЊЕ, ПОДОСИГУРУВАЊЕ И ДОГОВОР СО ПОВЕЌЕ ОСИГУРУВАЧИ

ОСИГУРЕН СЛУЧАЈ

Член 7

(1) Настанот со оглед на кој се склучува осигурувањето (осигурениот случај) мора да биде иден, неизвесен и независен од исклучивата волја на договорувачот на осигурувањето.

Се смета дека во осигурувањето на предмети настанал осигурен случај во оној момент кога една од осигурените опасности ненадејно и неочекувано почнала да се остварува на осигурениот предмет и да го оштетува, односно да ја остварува штетата.

(2) Договорот за осигурување е ништовен, ако во моментот на неговото склучување веќе настанал осигурениот случај, или тој бил во настапување, или било извесно дека ќе настапи или ако веќе тогаш престанала можноста тој да настане.

(3) Ако е договорено дека со осигурувањето ќе биде опфатен определен период кој му претходи на склучувањето на договорот, договорот ќе биде ништовен само ако во моментот на неговото склучување на заинтересираната страна и било познато дека веќе настанал осигурениот случај, односно дека веќе тогаш престанала можноста тој да настане.

ПРАВНА СИТУАЦИЈА ПО НАСТАНУВАЊЕ НА ОСИГУРЕНИОТ СЛУЧАЈ

Член 8

(1) Ако во текот на ист период на осигурувањето настанат повеќе осигурени случаи еден по друг, надоместот од осигурувањето за секој од нив се определува и се исплатува во целост, со оглед на целата сума на осигурување, без нејзино намалување за износот на порано исплатените надомести во тој период.

(2) Во случај на уништување на предмети (тотална штета или кога предметите по договор за осигурување се сметаат за уништени), осигурувањето престанува за уништените предмети.

(3) Тотална штета е штетата кога трошоците за поправка на оштетениот предмет се еднакви или поголеми од вистинската вредност за секој поединечен предмет (основно средство), на денот на настанување на осигурениот случај.

НАДОСИГУРУВАЊЕ

Член 9

(1) Ако при склучување на договорот една страна се послужи со измама и така договорила сума на осигурувањето поголема од вистинската вредност на осигурениот предмет, другата страна може да бара поништување на договорот.

(2) Ако договорената сума на осигурување е поголема од вредноста на осигурениот предмет, а притоа ни една страна не постапила несовесно, договорот останува во сила, сумата на осигурување се намалува до износот на вистинската вредност на осигурениот предмет, а премиите се намалуваат сразмерно.

(3) Во двата случаи совесниот осигурувач ги задржува примените премии и има право на ненамалена премија за тековниот период.

ПОВЕЌЕКРАТНО И ДВОЈНО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 10

(1) Ако некој предмет е осигурен кај двајца или повеќе осигурувачи од ист ризик, за ист интерес и за исто време, така што збирот на сумите на осигурување да не ја преминува вредноста на тој предмет (повеќекратно осигурување), секој осигурувач одговара за извршување во целост на обврските произлезени од договорот што го склучил тој.

(2) Ако, пак збирот на сумите на осигурување ја преминува вредноста на осигурениот предмет (двојно осигурување), а при тоа договорувачот на осигурувањето не постапил несовесно, сите тие осигурувања се полноважни и секој осигурувач има право на договорената премија за периодот на осигурувањето во тек, а осигуреникот има право да бара од секој одделен осигурувач

надомест според договорот склучен со него, но вкупно не повеќе од износот на штетата.

(3) Кога ќе настане осигурен случај, договорувачот на осигурувањето е должен да го извести за тоа секој осигурувач на истиот ризик и да му ги соопшти имињата и адресата на другите осигурувачи, како и сумите на осигурувањето на одделните договори склучени со нив.

(4) При исплатата на надоместот на осигуреникот, секој осигурувач поднесува дел од надоместот во сразмер во кој стои сумата на осигурувањето на која тој се обврзал, спрема вкупниот збир на сумите на осигурувањето, па осигурувачот кој платил повеќе има право да бара од другите осигурувачи надомест на повеќе платеното.

(5) Ако некој договор е склучен без назначување на сумата на осигурувањето или со неограничено покривање, ќе се смета како договор склучен со највисока сума на осигурување.

(6) За делот на осигурувачот кој не може да плати, одговараат другите осигурувачи сразмерно со своите делови.

(7) Ако договорувачот на осигурувањето склучил договор за осигурување со кој настанало двојно осигурување не знаејќи за порано склученото осигурување, тој може, без оглед на тоа дали поранешното осигурување го склучил тој или некој друг, во рок од еден месец откако дознал за тоа осигурување, да бара соодветно намалување на сумата на осигурувањето и на премиите на подоцнежното осигурување, но осигурувачот ги задржува примените премии и има право на премија за тековниот период.

(8) Ако до двојното осигурување дошло поради намалување вредноста на осигурениот предмет за време на траењето на осигурувањето, договорувачот на осигурувањето има право на соодветни намалувања на сумите на осигурувањето и на премиите, почнувајќи од денот кога своето барање за намалување му го соопштил на осигурувачот.

(9) Ако при настанувањето на двојно осигурување договорувачот на осигурувањето постапил несовесно, секој осигурувач може да бара поништување на договорот, да ги задржи примените премии и да бара ненамалена премија за тековниот период.

ПОДОСИГУРУВАЊЕ

Член 11

(1) Кога ќе се утврди дека во почетокот на односниот период на осигурувањето вредноста на осигурениот предмет била поголема од сумата на осигурувањето, износот на надоместот што го должи осигурувачот се намалува сразмерно, освен ако поинаку не е договорено.

(2) Осигурувачот е должен да даде целосен надомест сè до износот на сумата на осигурувањето, ако е договорено дека односот меѓу вредноста на предметите и сумата на осигурувањето нема значење за определување на износот на надоместот.

III. ОБВРСКИ НА ОСИГУРЕНИКОТ, ОДНОСНО НА ДОГОВОРУВАЧОТ НА СИГУРУВАЊЕТО

ПРИЈАВУВАЊЕ НА ОКОЛНОСТИ ЗНАЧАЈНИ ЗА ОЦЕНА НА РИЗИКОТ

Член 12

Должност за пријавување

(1) Договорувачот на осигурувањето е должен, при склучување на договорот да му ги пријави на осигурувачот сите околности значајни за оцена на ризикот, а што му се познати или не можеле да му останат непознати.

Намерна неточна пријава или премолчување

(2) Ако договорувачот на осигурувањето намерно направил неточна пријава или намерно премолчил некоја околност од таква природа, што осигурувачот не би склучил договор ако ја знаел вистинската состојба на работите, осигурувачот може да бара поништување на договорот.

(3) Во случај на поништување на договорот од причините наведени во став 2, осигурувачот ги задржува наплатените премии и има право да бара исплата на премијата за период на осигурувањето во кој побарал поништување на договорот.

(4) Правото на осигурувачот да бара поништување на договорот за осигурување престанува ако тој, во рок од три месеци од денот на дознавањето за неточноста на пријавата или за премолчувањето, не му изјави на договорувачот на осигурувањето дека има намера да го користи тоа право.

Ненамерна неточност или нецелосност на пријавата

(5) Ако договорувачот на осигурувањето направил неточна пријава или пропуштил да го даде должното известување, а тоа не го сторил намерно, осигурувачот може, по свој избор, во рок од еден месец од дознавањето на неточноста или нецелосноста на пријавата, да изјави дека го раскинува договорот или да предложи зголемување на премијата сразмерно со поголемиот ризик.

(6) Договорот во тој случај престанува по истек на 14 дена од кога осигурувачот својата изјава за раскинување му ја соопштил на договорувачот на осигурувањето, а во случај на предлог од осигурувачот премијата да се зголеми, раскинувањето настапува според самиот Закон ако договорувачот на осигурувањето не го прифати предлогот во рок од 14 дена од кога го примил.

(7) Во случај на раскинување на договорот, осигурувачот е должен во рок од 60 дена да го врати делот од премијата што отпаѓа на времето до крајот на периодот на осигурувањето.

(8) Ако осигурениот случај настанал пред да е утврдена неточноста или нецелосноста на пријавата или потоа, но пред раскинувањето на договорот, односно пред постигнувањето на спогодба за зголемување на премијата, надоместот се намалува во сразмер помеѓу стапката на платените премии и стапката на премиите што би требало да се платат според вистинскиот ризик.

Проширување на примената на претходните ставови

(9) Одредбите од претходните ставови за последиците поради неточна пријава или премолчување на околностите значајни за оцена на ризикот се применуваат и во случаи на осигурување склучени од името и за сметка на друг, или во корист на трет за туѓа сметка, или за сметка на оној на кого се однесува, ако овие лица знаеле за неточноста на пријавата или премолчувањето на околностите значајни за оцена на ризикот.

Случаи во кои осигурувачот не може да се повикува на неточност или нецелосност на пријавата

(10) Осигурувачот, кому во моментот на склучување на договорот му биле познати или не можеле да му останат непознати околностите што се значајни за оцена на ризикот, а кои договорувачот на осигурувањето неточно ги пријавил или премолчил, не може да се повикува на неточноста на пријавата или премолчувањето.

(11) Истото важи во случај кога осигурувачот дознал за тие околности за време на траење на осигурувањето, а не ги користел законските овластувања.

ИЗВЕСТУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЧОТ ЗА ПРОМЕНА НА РИЗИЦИТЕ

Член 13

Зголемување на ризикот

(1) Договорувачот на осигурувањето е должен, кога е во прашање осигурување на имот, да го извести осигурувачот за секоја промена на околностите која може да биде од значење за оцена на ризикот.

(2) Тој е должен без одлагање да го извести осигурувачот за зголемување на ризикот, ако ризикот е зголемен со некоја негова постапка, а ако зголемувањето на ризикот се случило без негово учество, тој е должен да го извести во рок од 14 дена од кога дознал за тоа.

(3) Ако зголемувањето на ризикот е толкаво што осигурувачот не би склучил договор ако постоела таква состојба во моментот на неговото склучување, тој може да го раскине договорот.

(4) Ако зголемувањето на ризикот е толкаво што осигурувачот би склучил договор само со поголема премија - да постоела таква состојба во моментот на склучувањето на договорот, тој може на договорувачот на осигурувањето да му предложи нова стапка на премија.

(5) Ако договорувачот на осигурувањето не се согласи со новата стапка на премијата во рок од 14 дена од приемот на предлогот за нова стапка, договорот престанува според самиот Закон.

(6) Договорот останува во сила и осигурувачот повеќе не може да ги користи овластувањата да му предложи на договорувачот на осигурувањето нова стапка на премија или да го раскине договорот, ако не ги искористи тие овластувања во рок од еден месец од кога на кој и да е начин дознал за зголемувањето на ризикот, или ако уште пред истекот на тој рок покаже на некој начин дека се согласува со продолжување на договорот (ако ја прими премијата, исплати надомест за осигурениот случај што се случил по тоа зголемување и сл.).

Кога осигурениот случај ќе настане во меѓувреме

(7) Ако осигурениот случај настане пред да биде известен осигурувачот за зголемување на ризикот или откако е известен за зголемување на ризикот, но пред да го раскине договорот, или да постигне спогодба со договорувачот на осигурувањето за зголемување на премијата, надоместот се намалува во сразмер меѓу платените премии и премиите што би требало да се платат спрема зголемениот ризик.

Намалување на ризикот

(8) Во случај кога по склучувањето на договорот за осигурување настанало намалување на ризикот, договорувачот на осигурувањето има право да бара соодветно намалување на премијата, сметајќи од денот кога за намалувањето го известил осигурувачот.

(9) Ако осигурувачот не се согласи со намалување на премијата, договорувачот на осигурувањето може да го раскине договорот.

ОБВРСКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ОСИГУРЕН СЛУЧАЈ И СПАСУВАЊЕ, КАКО И ПРИДРЖУВАЊЕ КОН ОДРЕДБИТЕ ЗА ЗАШТИТНИ МЕРКИ

Член 14

(1) Осигуреникот е должен да ги преземе пропишаните, договорените и сите други мерки потребни да се спречи настанувањето на осигурениот случај, а ако осигурениот случај настапи, должен е да преземе сè што е во негова моќ да се ограничат неговите штетни последици.

(2) Осигурувачот е должен да ги надомести трошоците, загубите, како и другите штети, предизвикани со разумен обид да се отстрани непосредната опасност од настанување на осигурениот случај, како и со обид да се ограничат неговите штетни последици, па и тогаш ако тие обиди останале без успех.

(3) Осигурувачот е должен да го даде овој надомест дури ако тој заедно со надоместот на штетата од осигурениот случај ја надминува сумата на осигурувањето.

(4) Ако осигуреникот не ја исполни својата обврска за спречување на осигурениот случај или обврската за спасување, а за тоа нема оправдување, обврската на осигурувачот се намалува за онолку за колку што настанала поголема штета поради тоа неисполнување.

(5) Ако е одреден или договорен рокот до кога треба да се спроведуваат мерките за спречување на остварувањето или зголемување на опасноста (превентивни мерки), надоместот на осигуреникот се исплатува и тогаш кога осигурениот случај настанал до истекот на тој рок и ако штетата е во причинска врска со пропишаните, односно договорените мерки.

(6) Осигурувачот има право да врши контрола на договорените и други одредби за заштитни мерки од ставот 1 на овој член.

ОБВРСКА НА ОСИГУРЕНИКОТ КОГА ЌЕ НАСТАНЕ ОСИГУРЕН СЛУЧАЈ

Sava осигурување а.д. Скопје

Ул. Загребска 28а

www.sava.com.mk

Член 15

(1) Кога ќе настане осигурен случај врз основа на кој се бара надомест од осигурувањето, осигуреникот е должен да постапи на овој начин:

- 1) веднаш да превземе сè што е во негова можност за да ги ограничи неговите штетни последици и при тоа да се придржува кон упатствата што му ги дал осигурувачот или неговиот претставник;
- 2) да го извести осигурувачот за настанување на осигурениот случај најдоцна во рок од 3 дена од кога дознал за тоа;
- 3) што порано, а најдоцна во рок од 3 дена, писмено да ја потврди пријавата направена усно, телефонски, телеграфски или на било кој друг сличен начин;
- 4) во сите случаи предвидени со прописи, а особено кога штетата е предизвикана од пожар, експлозија, кражба, провална кражба, разбојништво и сообраќајна незгода, да пријават на надлежниот орган за внатрешни работи и да се наведе кои предмети се уништени, односно оштетени или се исчезнати при настанувањето на осигурениот случај;
- 5) веднаш по настанувањето на осигурениот случај, ако е тоа можно, односно кога тоа приликите го дозволуваат, да се поднесе на осигурувачот попис на уништените, односно оштетените предмети со приближно назначување на нивната вредност; и
- 6) до доаѓањето на претставникот на осигурувачот на самото место да не се менува состојбата на оштетените односно уништените предмети, освен ако промената е потребна во јавен интерес или поради намалување на штетата односно поради продолжување со нормално поризводство.

Ако промената се изврши поради продолжување со нормално производство, осигуреникот е должен затоа веднаш да го извести осигурувачот преку телефон, телекс или на било кој друг начин.

(2) Договорувачот на осигурувањето е должен, независно од рокот во кој ја поднел пријавата за штетата, на претставникот на осигурувачот да му ги даде сите податоци и други докази потребни за утврдување на причината, обемот и висината на штетата. Осигурувачот, исто така, може да бара осигуреникот да прибави и други докази, ако тоа е неопходно потребно и оправдано.

(3) Ако осигуреникот не ја изврши својата обврска за известување на осигурувачот од став 1, точка 2 од овој член, должен е да му ја надомести на осигурувачот штетата која тој би ја имал поради тоа.

ПЛАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈАТА

Член 16

Должност за плаќање и примање на премијата

(1) Договорувачот на осигурувањето е должен да ја плати премијата на осигурувањето, но осигурувачот е должен да ја прими уплатата на премијата од секое лице кое има правен интерес таа да биде платена.

(2) Премијата се плаќа во договорените рокови, а ако треба да се исплати одеднаш, се плаќа при склучување на договорот.

(3) На износот на премијата што се плаќа во договорени рокови може да се пресмета и наплати договорена камата.

(4) Ако договорувачот на осигурувањето не ја плати премијата во договорениот рок, осигурувачот може, покрај главницата, да му пресмета и затезна камата.

(5) Во случај на интернет продажба плаќањето на премијата се врши пред да биде издадена потврдата за осигурување.

(6) Место на плаќање на премијата е местото во кое договорувачот на осигурувањето има свое седиште односно живеалиште, ако со договорот не е определено некое друго место.

(7) Ако премијата се плаќа преку пошта, се смета дека договорувачот на осигурувањето со уплата на должниот износ

преку пошта ја измирил својата обврска спрема осигурувачот откако во банката на осигурувачот ќе пристигне паричната дознака.

(8) Ако премијата се плаќа со чековна уплатница на одредена сметка на осигурувачот, ќе се смета дека договорувачот на осигурувањето го извршил плаќањето на премијата тогаш кога ќе го уплати должниот износ на чековната уплатница во корист на означената сметка на осигурувачот под услов паричните средства пристигнат на сметката на осигурувачот во банката депонент.

IV. ОБВРСКИ НА ОСИГУРУВАЧОТ

УТВРДУВАЊЕ И ПРОЦЕНА НА ШТЕТА

Член 17

(1) Кога ќе ја прими пријавата за настанат осигуран случај, осигурувачот е должен веднаш, а најдоцна во рок од 3 дена, да пристапи кон утврдување и процена на штетата, а ако тоа не го направил, осигуреникот може да почне со отстранување на штетата под услов претходно комисијски да се утврди причината за настанување на осигурениот случај и обемот на оштетувањето. Осигуреникот може и пред истекот на рокот од 3 дена да почне да ја отстранува штетата, ако е тоа потребно поради продолжување со нормално производство.

Штетата ја утврдуваат и проценуваат заедно осигуреникот и осигурувачот, односно нивните овластени претставници.

(2) Ако со договорот за осигурување вредноста на осигурениот предмет е утврдена спогодбено, надоместот се определува според таа вредност, освен ако осигурувачот докаже дека договорената вредност значително е поголема од вистинска вредност, а за таа разлика не постои оправдана причина (како на пример: осигурување на употребан предмет на вредноста на таков нов предмет, или осигурување на субјективни вредности).

ВИСИНА НА НАДОМЕСТОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ

Член 18

(1) Осигурувачот е во обврска да го исплати надомест од осигурувањето за штетата предизвикана со настанување на осигурениот случај по одредбите на овие Општи услови и по Условите за оној вид на осигурување, според кој е склучен договорот за осигурување.

(2) Износот на надоместот не може да биде поголем од штетата, што осигуреникот ја претрпел со настанувањето на осигурениот случај.

ИСПЛАТА НА НАДОМЕСТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ

Член 19

(1) Кога ќе настане осигурен случај, осигурувачот е должен да го исплати надоместот или сумата определена со договорот во договорениот рок, кој не може да биде подолг од 14 дена, сметајќи од кога осигурувачот добил известување дека настанал осигуран случај.

(2) Ако за утврдување на постоењето на обврската на осигурувачот или на нејзиниот износ е потребно извесно време, овој рок почнува да тече од денот кога е утврдено постоењето на неговата обврска и нејзиниот износ.

(3) Ако износот на обврската на осигурувачот не биде утврден во рокот одреден во став 1 на овој член, осигурувачот е должен на барање од овластено лице да го исплати износот на неспорниот дел од својата обврска на име аванс.

(4) Исплатата на надоместокот на носителите на залогот и други права:

- 1) По настанувањето на осигурениот случај, заложни права и други права кои порано постоеле на осигурениот предмет, имаат за предмет долговен надоместок како во случај на осигурување на сопствени предмети, така и во случај на осигурување на туѓи предмети, поради обврска на нивното чување и враќање, па осигурувачот не може да исплати надоместок на осигуреникот

Сава осигурување а.д. Скопје

Ул. Загребска 28а
www.sava.com.mk

без согласност на носителот на тие права. Овие лица може да бараат непосредно од осигурувачот, во границите на сумата на осигурувањето и според законскиот ред да им ги исплатат нивните побарувања.

- 2) Меѓутоа, ако во моментот на исплатата осигурувачот не знаел, ниту можел да знае за тие права, извршената исплата на надоместокот на осигуреникот останува правосилна.

ДОГОВОРЕНО САМОУЧЕСТВО (ФРАНШИЗА)

Член 20

(1) Ако е договорено осигуреникот сам да сноси еден дел од штетата (договорено самоучество-франшиза), ако настапи осигурен случај, надоместот ќе се утврди така што на осигуреникот му отпаѓа дел од штетата на висина на договореното самоучество.

ШТЕТИ ПОКРИЕНИ СО ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 21

(1) Осигурувачот е должен да надомести штети настанати случајно или по вина на договорувачот на осигурувањето, на осигуреникот или корисникот на осигурувањето, освен ако во поглед на определена штета оваа обврска изречно е исклучена со договорот за осигурување.

ШТЕТИ ШТО НЕ СЕ ПОКРИЕНИ СО ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 22

(1) Осигурувачот не е должен да надомести штета од било каков вид, ако таа е директно или индиректно преизвикана од:

- 1) Војна, инвазија, дејства на странски непријатели, непријателски или воени операции (без оглед дали војна е објавена или не), граѓанска војна, буна, револуција, востание, граѓански немири, имајќи го во предвид учеството во, или големината на востанието, воената или узурпаторската сила;
  - 2) Некоје дејство на тероризам. За примена на ова исклучување дејство на тероризам значи дејство, кое вклучува, но не е ограничено на употреба на сила или насилство и/или закана со нив на лице или група на лица, без оглед дали дејствуваат сами или во корист на или во врска со било која организација(и) или влада(и) обврзани со политички, религиозни, идеолошки или етнички цели и причини, вклучувајќи и намера да се влијае на влада и/или да се изложи јавноста или дел од јавноста под страв;
  - 3) Биолошка или хемиска контаминација. За примена на ова исклучување контаминација значи контаминирање, труење или превентива и/или ограничување на употреба на објект поради влијание на хемиски и/или биолошки материји;
  - 4) Проектили, бомби, гранати и воено-експлозивни средства.
- (2) Исклучени се: штети, загуби, трошоци и надоместоци од секаков вид директно или индиректно настанати од, како последица или во врска со дејство превземено за контрола, превенција, санирање, угушување или на било кој начин се однесува на точките 1), 2), 3) и 4) од став 1 од овој член.
- (3) Ако осигурувачот потврди дека поради исклучоците од став 1 или 2 од овој член, штетата, загубата, надоместокот или трошокот не се покриени со осигурувањето, товарот за докажување на спротивното паѓа на осигуреникот.
- (4) Осигурувачот не е должен да надомести штета, ако таа е предизвикана намерно или со измама на договорувачот на осигурувањето, осигуреникот или корисникот на осигурувањето. Но, ако се остварил осигурен случај, осигурувачот е должен да ја надомести секоја штета предизвикана од некое лице за чии постапки осигуреникот одговара по било кој основ, без оглед на тоа дали штетата е предизвикана од немарност или намерно.

СПАСЕНИ ДЕЛОВИ

Член 23

(1) Ако поинаку не е договорено, спасените делови од уништените, односно оштетените предмети остануваат кај осигуреникот. Осигуреникот нема право, по настанувањето на осигурениот случај да му го препушти на осигурувачот уништениот, односно оштетениот осигурен предмет и да бара од него исплата на целата сума на осигурувањето односно на полната вредност.

(2) Вредноста на спасените, уништените, односно оштетените предмети, или нивните делови се пресметува по пазарната вредност во местото на штетата според положбата на денот на настанување на осигурениот случај.

ВРАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА

Член 24

(1) Ако осигурениот предмет биде уништен пред почетокот на обврската на осигурувачот, на договорувачот на осигурувањето му се враќа износот на платената премија.

(2) Ако осигурениот предмет биде уништен по отпочнувањето на обврската на осигурувачот од ризиците што не се опфатени со осигурувањето, на договорувачот на осигурувањето му се враќа износот на премијата за неискористеното времетраење на осигурувањето.

(3) Ако осигурениот предмет биде уништен по отпочнувањето на обврската на осигурувачот од ризиците опфатени со осигурувањето, на осигурувачот му припаѓа целиот износ на премијата за тековната година на осигурувањето, односно за договореното времетраење на осигурувањето.

(4) Во случај на интернет продажба, потврдата за осигурување може да се врати пред започнување на траењето на осигурувањето во просториите на осигурувачот, и премијата се враќа во полн износ.

(5) Со престанување на договорот за осигурување во сите други случаи пред истекот на времето за кое премијата е платена, премијата му припаѓа на осигурувачот само до завршетокот на денот до кога тој бил во обврска, освен ако не е поинаку договорено.

НАМАЛУВАЊЕ (БОНИФИКАЦИЈА) И ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ПРЕМИЈАТА (МАЛУС)

Член 25

(1) Во видовите на осигурување и по условите утврдени со Посебните услови и Тарифи, договорувачот на осигурувањето, односно осигуреникот, стекнува право на бонификација во вид на намалување на премијата за наредниот временски период на осигурување (бонус).

(2) Во видовите на осигурување и по условите утврдени со Посебните услови и Тарифи, на договорувачот на осигурувањето, односно осигуреникот, му се зголемува премијата за наредниот временски период во вид на доплата (малус).

(3) Износот на бонусот или малусот се пресметува од премијата за последната осигурителна година.

V. ТРАЕЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

ТРАЕЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ – ВАЖНОСТ НА ДОГОВОРОТ

Член 26

оговорот за осигурување може да се склучи:

- 1) со одреден рок на траење и
- 2) со неодреден рок на траење, кој се продолжува од година во година.

ПОЧЕТОКОТ НА ДЕЈСТВО НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 27

(1) Ако поинаку не е договорено, договорот за осигурување произведува свое дејство почнувајќи од дваесет и четвртиот час на денот што е означен во полисата, како ден на почетокот на траењето на осигурувањето, па сè до завршувањето на последниот ден на рокот за кој е договорено осигурувањето.

(2) Ако рокот на траењето на осигурувањето не е определен со договор, секоја страна може да го раскине договорот со денот на стасаноста на премијата, известувајќи ја писмено другата страна најдоцна три месеци пред стасаноста на премијата.

Во тој случај договорот за осигурување престанува со истекот на дваесет и четвртиот час на последниот ден од тековната година на осигурувањето.

(3) Ако осигурувањето е склучено на рок подолг од пет години, секоја страна може по истекот на овој рок при отказан рок од шест месеци, писмено да и изјави на другата странка дека го раскинува договорот.

(4) Со договорот не може да се исклучи правото на секоја страна да го раскине договорот како е напред изложено.

(5) Ако договорувачот на осигурувањето го раскине договорот склучен на рок подолг од 5 години, должен е да ја плати разликата на премијата со одобрен попуст за времетраењето на осигурувањето.

ПОЧЕТОК И ПРЕСТАНОК НА ОБВРСКАТА НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 28

Последици од неисплата на премија за осигурување

(1) Обврската на осигурувачот од осигурувањето почнува ако поинаку не се договори, односно доколу со Условите за одделни класи на осигурување не е поинаку одредено, по истек на дваесет и четвртиот час од денот кој во полисата е назначен како почеток на осигурувањето - ако до тој ден е платена премијата, а инаку по истек на дваесет и четвртиот час од денот на уплатата на премијата.

(2) Ако е договорено премијата да се плаќа по склучувањето на договорот, обврската на осигурувачот да го исплати надоместот од осигурувањето почнува од денот определен во договорот како ден на почеток на осигурувањето.

(3) Може да се договори обврската на осигурувачот да почнува од моментот на склучување на договорот за осигурување.

(4) Ако договорувачот на осигурувањето, премијата што стасала по склучувањето на договорот не ја плати до стасаноста, ниту тоа го стори некое друго заинтересирано лице, договорот за осигурување престанува според самиот закон - по истекот на рокот од 30 дена од кога на договорувачот на осигурувањето му е врачено препорачано писмо од осигурувачот со известување за стасаноста на премијата, но со тоа што тој рок да не може да истече пред да поминат 30 дена од стасаноста на премијата.

(5) Во секој случај, договорот за осигурување престанува според самиот закон, ако премијата не биде платена во рок од една година од стасаноста.

(6) Обврската на осигурувачот престанува:

- 1) кај договор за осигурување со одреден рок на траење со истек на дваесет и четвртиот час од денот кој во полисата е означен како ден на истек на осигурувањето, ако не е поинаку договорено, односно ако во Условите или со одделните Услови за осигурување за поедини класи на осигурување не е одредено поинаку;
- 2) кај договор за осигурување со неодреден рок на траење, ако во полисата е означен само почетокот на осигурувањето - осигурувањето со примена на став 4 и 5 од овој член, се продолжува од година во година, освен ако некоја од договорените страни, најкасно три месеци пред истекот на тековната година од осигурувањето, писмено ја извести другата страна дека не сака да го продолжи договорот за осигурување. Во тој случај, договорот за осигурување престанува со истекот на дваесет и четвртиот час на последниот ден од тековната година на осигурувањето.

Член 31**VI. ПРЕМИНУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ И ИСПЛАТА НА НАДОМЕСТОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕТО НА ДРУГ****Член 29****Преминување на договорот врз прибавувачот на осигурен предмет**

(1) Во случај на отуѓување на осигурен предмет, како и на предмет во врска со чија употреба е склучено осигурувањето од одговорност, правата и обврските на договорувачот на осигурувањето преминуваат, според самиот закон - врз прибавувачот, освен ако поинаку не е договорено.

(2) Ако е отуѓен само еден дел од осигурените предмети, кои во поглед на осигурувањето не сочинуваат посебна целина, договорот за осигурување престанува според самиот закон во поглед на отуѓените предмети.

(3) Во случај кога поради отуѓување на предмет ќе се зголеми или ќе се намали веројатноста за настанување на осигурен случај, се применуваат општите одредби за зголемувањето или намалувањето на ризикот.

(4) Договорувачот на осигурувањето, кој нема да го извести осигурувачот дека осигурениот предмет е отуѓен, останува во обврска за плаќање на премиите што стасуваат и по денот на отуѓувањето.

(5) Осигурувачот и прибавувачот на осигурениот предмет можат да се откажат од осигурувањето со отказан рок од 15 дена, со тоа што се должни отказот да го поднесат најдоцна во рок од 30 дена од дознавањето за отуѓувањето.

Ако договорот во смисла на овој став се откаже, договорот за осигурување престанува по истекот на дваесетичетвртиот час од денот кога истекува отказниот рок. Ако отказот се испраќа преку пошта препорачано, како ден на отказот се смета денот кога се предава по пошта.

(6) Договорот за осигурување не може да се раскине ако полисата за осигурување е издадена на носител или по наредба.

VII. ПРЕМИНУВАЊЕ НА ПРАВАТА НА ОСИГУРЕНИКОТ СПРЕМА ОДГОВОРНОТО ЛИЦЕ ВРЗ ОСИГУРУВАЧОТ (СУБРОГАЦИЈА)**Член 30**

(1) Со исплатата на надоместот од осигурувањето - преминуваат врз осигурувачот според самиот закон, до висината на исплатениот надомест, сите права на осигуреникот спрема лицето кое, по која и да е основа, е одговорно за штетата.

(2) Ако по вина на осигуреникот е оневозможено ова преминување на правата врз осигурувачот, во целост или делумно, осигурувачот се ослободува во соодветна мера од својата обврска спрема осигуреникот.

(3) Преминувањето на правата од осигуреникот врз осигурувачот не може да биде на штета на осигуреникот, па ако надоместот што осигуреникот го добил од осигурувачот, од каква и да е причина, е понизок од штетата што ја претрпел, осигуреникот има право од средствата на одговорното лице да му се исплати остатокот на надоместот пред да се исплати побарувањето на осигурувачот врз основа на правата што преминале врз него.

(4) По исклучок од правилото за преминување на правата на осигуреникот врз осигурувачот, овие права не преминуваат врз осигурувачот ако штетата ја причинило лице во сродство во права линија со осигуреникот или лице за чии што постапки осигуреникот одговара, или кое живее со него во исто домаќинство, или лице кое е работник на осигуреникот, освен ако тие лица штетата ја причиниле намерно.

(5) Ако некое од лицата споменати во став 4 на овој член било осигурено од одговорност, осигурувачот може да го бара од неговиот осигурувач надоместот на износот што му го исплатил на осигуреникот.

VIII. ЗАСТАРУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊА

(1) Побарувањата на договорувачот на осигурувањето, односно на трето лице, од договорот за осигурување склучен според овие услови застаруваат за три години, сметајќи од првиот ден по истекот на календарската година во која настанало побарувањето.

(2) Ако заинтересираното лице докаже дека до денот определен во став 1 на овој член не знаело дека настанал осигурениот случај, застарувањето почнува од денот кога дознало за тоа, со тоа што во секој случај побарувањето застарува за пет години од денот одреден во претходниот став.

(3) Побарувањата на осигурувачот од договорот за осигурување застаруваат за три години.

(4) Кога во случај на осигурување од одговорност, оштетеното лице бара надомест од осигуреникот или го добил од него, застарувањето на барањето на осигуреникот спрема осигурувачот почнува од денот кога оштетеното лице барало по судски пат надомест од осигуреникот, односно кога осигуреникот го обештетил.

(5) Непосредно барање од страна на оштетеното лице спрема осигурувачот застарува во истото време за кое застарува неговото барање спрема осигуреникот одговорен за штетата.

(6) Застарувањето на побарувањето, кое му припаѓа на осигурувачот, спрема лицето одговорно за настанување на осигурениот случај, почнува да тече кога и застарувањето на побарувањето на осигуреникот спрема тоа лице и се навршува во истиот рок.

IX. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**ПРЕТСТАВКИ ОД ОСИГУРЕНИЦИ****Член 32**

(1) Осигуреникот, корисникот на осигурување или трето оштетено лице има право да поднесе претставка до Друштвото за осигурување доколку смета дека Друштвото не се придржува кон одредбите од договорот за осигурување, согласно Законот за супервизија на осигурување.

(2) Друштвото за осигурување е должно да се произнесе по претставката на осигуреникот/корисникот на осигурувањето/трето оштетено лице во рок од 30 дена од денот на поднесување на претставката.

(3) Доколку не е задоволен од одговорот на Друштвото за осигурување или ако Друштвото за осигурување не одлучи и писмено не го извести во рокот од 30 дена од денот на поднесувањето на претставката, осигуреникот/корисникот на осигурување/третото оштетено лице има право да поднесе претставка/жалба до Агенцијата за супервизија на осигурување, согласно Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на овој закон.

ПОСТАПКА НА ВЕШТАЧЕЊЕ**Член 33**

(1) Секоја од договорните страни може да бара одредени спорни факти да ги утврдат вештачи. Барањето се доставува во писмена форма до другата договорна страна. Ако другата договорна страна се сложува со тоа, се пристапува кон постапка на вештачење.

(2) Секоја договорна страна писмено именува свој вештак. Избраните вештачи пред почетокот на работата избираат трет вештак, како претседател кој не може да биде од редовите на лицата кои се во работен однос со осигурувачот и осигуреникот.

(3) Вештачите му предаваат на осигурувачот и осигуреникот по еден примерок од својот писмен наод во определен рок. Ако наодите на вештачите меѓусебно отстапуваат, осигурувачот, нивните писмени наоди веднаш ќе му ги предаде на третиот вештак, кој своето стручно мислење го дава само во границите на констатациите од двата вештачи.

(4) Констатациите на вештачите се задолжителни за двете страни.

(5) Секоја договорна страна ги сноси трошоците за вештакот што го бира и половина од трошоците за третиот вештак.

НАДЛЕЖНОСТ ВО СЛУЧАЈ НА СПОР

Член 34

(1) Во случај на спор помеѓу договорувачот на осигурувањето - осигуреникот и осигурувачот, надлежен е стварно надлежниот суд според местото на седиштето на осигурувачот.

НАЧИН НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Член 35

(1) Сите известувања и пријави што договорувачот на осигурувањето е должен да ги направи во смисла на одредбите од овие и други услови на осигурување, задолжително треба писмено да се потврдат ако се направени усно, преку телефон, телеграма или на било кој друг начин.

Како ден на приемот на известувањето, односно пријавата ќе се смета денот кога е примено известувањето, односно пријавата. Ако известувањето односно пријавата се испраќа препорачано, како ден на приемот ќе се смета денот на предавањето во пошта

(2) Спогодбите што се однесуваат на содржината на договорот важат само ако писмено се склучени.

ИЗМЕНИ НА УСЛОВИТЕ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ И ТАРИФАТА НА ПРЕМИИ

Член 36

(1) Ако осигурувачот ги измени Условите за осигурување или Тарифата на премии, должен е за тоа писмено, или на друг погоден начин, да го извести договорувачот на осигурувањето најдоцна шеесет дена пред истекот на тековната година на осигурувањето.

(2) Договорувачот на осигурувањето има право да го откаже договорот за осигурување во рок од шеесет дена од денот на приемот на известувањето. Во тој случај, договорот за осигурување престанува да важи со истекот на тековната година на осигурувањето.

(3) Ако договорувачот на осигурувањето не го откаже договорот за осигурување во рокот од став 2 од овој член, договорот за осигурување во почетокот на наредниот период на осигурувањето се менува во сообразност со извршените измени во Условите за осигурување, односно Тарифата на премии.

ПРОМЕНА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 37

(1) Осигуреникот е должен да го извести осигурувачот за: промена на адресата на живеење, односно седиштето, промена на своето име или презиме, односно називот на фирмата, промена на трансакциска сметка, промена на телефонски број за контакт, во рок од 15 дена од денот на настанување на промената.

(2) Доколку осигуреникот ги променил личните податоци наведени во точка 1 од оваа одредба, а за тоа не го известил осигурувачот, осигурувачот известувањето кое мора да му го соопшти на осигуреникот ќе го испрати на адресата на неговото последно живеалиште или седиште или ќе го адресира на последното познато име и презиме, односно назив на фирма.

(3) Во случај кога обидот да се достави препорачаната пратка до осигуреникот нема да биде успешен (поради преселување или

одбивање да се прими), осигурувачот вратената пратка ќе ја смета како уредно доставена и ќе ја депонира во своето седиште. Осигуреникот се согласува дека вратените недоставени пратки се сметаат за примени од денот на првиот обид за доставување и дека е запознат со содржината на пратката.

ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

Член 38

(1) Осигуреникот, согласно Законот за заштита на личните податоци изречно се согласува неговите лични податоци да се користат за натамошна обработка од страна на осигурувачот во својство на контролор и од страна на обработувачи на лични податоци за спроведување на конкретните права и обврски од договорот за осигурување, каде осигуреникот е договорна страна или на барање на осигуреникот, пред негово пристапување кон договорот.

(2) Осигуреникот изречно се согласува и го овластува осигурувачот во интерес на работата, а во врска со правата и обврските кои произлегуваат од овој договор, да се интересира за неговите лични податоци (адреса на живеење, вработеност, имотна состојба и примања) кај одговорните државни органи или било која друга надлежна институција, и истите да ги употреби доколку е тоа потребно за извршување на одредбите од овој договор.

(3) Осигуреникот му дозволува на осигурувачот неговите лични податоци да бидат дадени на користење и на други надлежни институции кои за тоа поднеле писмено барање, а во врска со извршување на нивните редовни работи во согласност со закон.

(4) Личните податоци на осигуреникот можат да се користат само во рамките на работите кои произлегуваат од правата и обврските на овој договор и се чуваат во законски утврдените рокови. Осигурувачот се обврзува дека личните податоци на осигуреникот внимателно ќе ги чува во согласност со прописите за заштита на личните податоци.

НАДЛЕЖЕН ОРГАН

Член 39

(1) Надлежен орган за супервизија врз работењето на друштвото за осигурување е Агенцијата за супервизија на осигурување, до која Осигуреникот/корисникот на осигурувањето/третото штетено лице може да достави претставка/жалба во однос на друштвото за осигурување согласно Законот за супервизија на осигурување.

ДАТУМ НА ПРИМЕНА

Член 40

Овие Општи услови влегуваат во сила со денот на донесувањето, а ќе се применуваат од 01.01.2017 година, со што престануваат да важат Општите услови за осигурување на имоти со деловоден број 02-1200/16, донесени од страна на Одборот на директори на седницата одржана на 31.03.2014 година, со датум на примена од 01.05.2014 година.

САВА осигурување, а.д. Скопје
Одбор на директори
Претседател
Рок Мољќ